

Onderzoek geurhinder en veehouderij

**Rijssensestraat 118,
Wierden**

ONDERZOEK GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

RIJSSENSESTRAAT 118, WIERDEN

Auteur: BJZ.nu
Status: Definitief
Datum: 21 april 2026
Projectnummer: 2021-578

Almelo, Groningen, Utrecht, Zwolle
0546 - 45 44 66 | info@bjz.nu | www.bjz.nu

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	4
Hoofdstuk 2 Wettelijk kader	5
2.1 Algemeen	5
2.2 Toetsingskader regulier geurgevoelig gebouw	5
2.3 Woon- en leefklimaat	6
2.4 Gemeentelijk beleid	6
Hoofdstuk 3 Uitgangspunten	7
3.1 Situatie plangebied	7
3.2 Omliggende veehouderijen	7
3.3 Aantasting planologische rechten veehouderijen	8
Hoofdstuk 4 Toetsing aanvaardbaar woon- en leefklimaat	9
4.1 Voorgrondgeurbelasting	9
4.2 Achtergrondgeurbelasting	9
Hoofdstuk 5 Conclusie	11
Bijlagen bij het onderzoek	12
Bijlage 1 Berekening voorgrondgeurbelasting	12
Bijlage 2 Berekening achtergrondgeurbelasting	13

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Voorliggende onderzoek geurhinder en veehouderij heeft betrekking op het perceel gelegen aan de Rijssensestraat 118 te Wierden. Initiatiefnemer is voornemens om de aanwezige bebouwing te slopen en hier 10 woningen voor terug te bouwen. In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied (rode ster) ten opzichte van de directe omgeving weergegeven.

Afbeelding 1.1 Ligging plangebied (Bron: Arcgis)

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen. Tijdens deze procedure spelen, met betrekking tot geurhinder van veehouderijen, twee zaken een belangrijke rol:

- Kan ter plaatse van voorgenomen ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en leefklimaat worden gegarandeerd (artikel 5.92, lid 2 van Besluit kwaliteit leefomgeving)?
- En: worden omliggende veehouderijen (onevenredig) geschaad in hun belangen?

Voorliggend onderzoek geeft antwoord op de twee bovengenoemde vragen. Ten eerste wordt de voor- en achtergrondgeurbelasting in kaart gebracht, waardoor wel of niet geconcludeerd kan worden of ter plaatse van het geurgevoelig gebouw sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Ten tweede wordt de planologische geurruimte en milieurechten van de veehouderijen ten opzichte van het geurgevoelig gebouw geanalyseerd of de belangen van deze bedrijven worden geschaad in het voornemen.

Voor het berekenen van de voorgrondgeurbelasting wordt gebruik gemaakt van het voorgeschreven programma V-Stacks vergunning 2020, zoals staat vermeld in artikel 8.13, lid 1 van de Omgevingsregeling. Voor het berekenen van de achtergrondgeurbelasting wordt gebruik gemaakt van V-Stacks gebied 2020 en Geomilieu 2025.

HOOFDSTUK 2 WETTELIJK KADER

2.1 Algemeen

De normen voor de geurbelasting, die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig gebouw, zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In artikel 5.91 wordt onder geurgevoelig gebouw het volgende verstaan:

- Woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Onderwijsfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Gezondheidszorgfunctie met bedgebed en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebed en nevengebruiksfuncties daarvan.

In een omgevingsplan kan de gemeente een bredere definitie aan de term geurgevoelig gebouw geven. Afhankelijk van of de locatie al dan niet binnen een concentratiegebied ligt en of deze binnen of buiten een bebouwingscontour ligt, bestaan er verschillende normen. Volgens de Bkl bestaat er onderscheid tussen landbouwhuisdieren met en zonder geuremissiefactor.

- De landbouwhuisdieren met een geuremissiefactor staan ook bekend als OU-dieren. In Bijlage V van de Omgevingsregeling zijn deze dieren met een geuremissiefactor opgenomen. Deze geuremissiefactor wordt uitgedrukt in odour units per seconde. In Bijlage VI van de Omgevingsregeling zijn aanvullende technieken en reductiepercentages opgenomen. Door middel van deze geuremissiefactoren en indien relevant de reductiepercentages, is het mogelijk om de geurbelasting op een geurgevoelig gebouw te achterhalen, waardoor deze getoetst kan worden aan de geurnorm.
- De landbouwhuisdieren, waarbij geen geuremissiefactoren zijn gesteld, staan ook bekend als VA-dieren. Voor deze dieren zijn in artikel 5.112 van het Bkl minimale een vaste afstand tussen de gevel van een veehouderij en de gevel van een geurgevoelig gebouw opgenomen.

2.2 Toetsingskader regulier geurgevoelig gebouw

Voor een geurgevoelig gebouw zijn in het Bkl verschillende normen opgenomen. De normen zijn opgedeeld in normen voor landbouwhuisdieren met en zonder geuremissiefactor. Tevens zijn de normen afhankelijk of het geurgevoelig gebouw wel of niet in een concentratiegebied ligt en wel of niet in een bebouwingscontour.

De wettelijke normen voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig gebouw zijn als volgt (artikel 5.109):

- Binnen een concentratiegebied en binnen de bebouwingscontour is de norm 3,0 OU_E/m³ lucht;
- Binnen een concentratiegebied en buiten de bebouwingscontour is de norm 14,0 OU_E/m³ lucht;
- Buiten een concentratiegebied en binnen de bebouwingscontour is de norm 2,0 OU_E/m³ lucht;
- Buiten een concentratiegebied en buiten de bebouwingscontour is de norm 8,0 OU_E/m³ lucht.

Het omgevingsplan kan een lagere of hogere waarde bevatten dan de standaardwaarde, mits die waarde niet hoger is dan de grenswaarde:

- Binnen een concentratiegebied en binnen de bebouwingscontour is de grenswaarde 14,0 OU_E/m³ lucht;
- Binnen een concentratiegebied en buiten de bebouwingscontour is de grenswaarde 35,0 OU_E/m³ lucht;
- Buiten een concentratiegebied en binnen de bebouwingscontour is de grenswaarde 8,0 OU_E/m³ lucht;
- Buiten een concentratiegebied en buiten de bebouwingscontour is de grenswaarde 20,0 OU_E/m³ lucht.

Voor de landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor zijn in het Bkl minimale afstanden tussen de gevel van een veehouderij en de gevel van een geurgevoelig gebouw opgenomen. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen of de locatie wel of niet in een concentratiegebied ligt. De minimale afstanden zijn als volgt:

- Binnen de bebouwingscontour bedraagt de afstand 100 meter;
- Buiten de bebouwingscontour bedraagt de afstand 50 meter.

2.3 Woon- en leefklimaat

Wanneer een geurgevoelig gebouw wordt gerealiseerd dient rekening gehouden te worden met de voor- en achtergrondgeurbelasting ten gevolge van de omliggende veehouderijen.

Voor de analyse is aansluiting gezocht bij het document *Relatie tussen geurimissie en geurhinder in de intensieve veehouderij*¹ en de tabellen A (achtergrondgeurbelasting) en B (voorgroundgeurbelasting)², waarin de relatie geschetst wordt tussen de voor- en achtergrondgeurbelasting en de geurhinder voor concentratie- en niet-concentratiegebieden.

De gemeente Wierden ligt volgens de Meststoffenwet in een concentratiegebied. Hieronder is in een tabel de milieukwaliteitseisen voor concentratiegebieden weergegeven, waarin de milieuklassen met corresponderende percentages van geurgehinderden zijn opgenomen.

Milieukwaliteit	Geurgehinderden [%]	Voorgrondgeurbelasting [OU _E /m ³]	Achtergrondgeurbelasting [OU _E /m ³]
Zeer goed	<5	<1,5	<3
Goed	5 – 10	1,5 – 3,5	3,0 – 8,0
Redelijk goed	10 – 15	3,5 – 6,5	8,0 – 13,0
Matig	15 – 20	6,5 – 10,0	13,0 – 20,0
Tamelijk slecht	20 – 25	10,0 – 14	20,0 – 28,0
Slecht	25 – 30	14,0 – 19,0	28,0 – 38,0
Zeer slecht	30 – 35	19,0 – 25	38,0 – 50,0
Extreem slecht	>35	>25	>50

Tabel 1 Milieukwaliteitseisen concentratiegebieden (Bron: Tabellen A en B)

2.4 Gemeentelijk beleid

De Wgv bood gemeenten de mogelijkheid om af te wijken van de in de wet gestelde geurnormen. Met een eigen geurbeleid kon de gemeente maatwerk per gebied leveren. Onder de Omgevingswet kunnen gemeenten dit ook. De gemeente Wierden heeft nog geen specifieke regels in het omgevingsplan opgesteld dus zijn de regels uit het Bkl leidend.

¹ PRA Odournet, *Relatie tussen geurimissie en geurhinder in de intensieve veehouderij*, 2007

² <https://iplo.nl/praktijksituaties/veehouderijen/geur-veehouderijen/bepalen-geurhinder-geurbelasting-veehouderij/#Achtergrondbelastingenvoorgroundbelasting>

HOOFDSTUK 3 UITGANGSPUNTEN

3.1 Situatie plangebied

Het voornemen ziet toe op de sloop van het bestaande café en de realisatie van vier tweekappers en zes rijwoningen.

In afbeelding 3.1 is de verkaveling weergegeven.

Afbeelding 3.1 Verkaveling (Bron: Bureau Authentiek)

3.2 Omliggende veehouderijen

Om de woningen is een cirkel van circa twee kilometer getrokken. In afbeelding 3.2 zijn de OU-veehouderijen binnen een radius van twee kilometer afstand van de woningen weergegeven. De veehouderijen met OU-dieren zijn in de afbeelding in het rood weergegeven, de veehouderijen met VA-dieren in het groen en het plangebied is grijs weergegeven.

Afbeelding 3.2 OU-Veehouderijen binnen een straal van 2 kilometer van het plangebied (Bron: BJZ.nu)

Rondom de woningen bevinden zich verschillende veehouderijen. Ten opzichte van woningen is de veehouderij aan de Ypeloweg 22 de dichtbijgelegen veehouderij. Deze veehouderij heeft een vergunning voor het houden van melkvee. De afstand tussen de betreffende veehouderij en de dichtstbijzijnde woning bedraagt circa 210 meter. Binnen deze afstand bevinden zich geen andere veehouderijen (zowel geen VA-veehouderijen als OU-veehouderijen). Aan de vaste afstand van 50 meter wordt in voorliggend geval voldaan.

Voor de geurbelasting zijn de veehouderijen met OU-dieren van belang. In dit onderzoek zijn van de veehouderijen met OU-dieren binnen een straal van 2 kilometer de milieudossiers opgevraagd. Aan de hand van deze milieudossiers is de geuremissie per veehouderij te bepalen. De volgende veehouderijen met OU-dieren met bijbehorende geuremissie zijn meegenomen:

Adres	Afstand in meter	Geuremissie OU_E/m^3
Ypeloweg 43	430	43.525
Ypeloweg 39	1.510	38.169
Ypeloweg 22	210	1.852
Ten Catweg 18	1.240	5.750
Huurnerweg 4*	--	--

* Uit het milieudossier blijkt dat er geen veehouderij meer aanwezig is

Tabel 2 Betreffende veehouderijen

3.3 Aantasting planologische rechten veehouderijen

Er is sprake van aantasting van planologische rechten van omliggende veehouderijen indien het te realiseren geurgevoelig object maatgevend is voor een veehouderij. Tussen de verschillende veehouderijen en het plangebied liggen andere geurgevoelige objecten. De nieuwe geurgevoelige objecten zijn dan ook niet maatgevend. Tevens wordt voldaan aan de afstandsnorm van 50 meter en aan de gurnorm (zie paragraaf 4.1)

HOOFDSTUK 4 TOETSING AANVAARDBAAR WOON- EN LEEFKLIAMAAT

Om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te garanderen is er getoetst aan de voorgrond- en achtergrondgeurbelasting. Voor het berekening van de voorgrondgeurbelasting is gebruik gemaakt van het door de Rijksoverheid beschikbaar gestelde rekenprogramma 'V-Stacks vergunning 2020' en 'V-Stacks gebied 2020'.

4.1 Voorgrondgeurbelasting

Bij het berekenen van de voorgrondgeurbelasting is uitgegaan van de vigerende vergunning van de veehouderij aan de Ypeloweg 43. Deze veehouderij ligt het dichtst bij de woningen en heeft ten opzichte van de andere veehouderijen een grote geuremissie. Voor het plangebied zijn vier verschillende coördinaten behorend bij de vier woningen gehanteerd.

Uit de berekening volgt dat de hoogste voorgrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied 3,0 OU_E/m³ bedraagt. Het woon- en leefklimaat qua voorgrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied is volgens de berekening en de gegevens uit tabel 1 als 'goed' te kwalificeren.

In afbeelding 4.1 is de geurbelasting vanwege de veehouderij aan de Ypeloweg 43 op alle berekende punten weergegeven. De ingevoerde gegevens zijn te vinden in bijlage 1.

Geur gevoelige locaties:					
Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
6	1	235 959	485 025	14,0	2,6
7	2	235 970	485 015	14,0	2,8
8	3	235 994	485 001	14,0	3,0
9	4	236 009	485 020	14,0	2,8

Afbeelding 4.1 Resultaten voorgrondgeurbelasting (Bron: V-stacks vergunning)

Naast de berekening voor de voorgrondgeurbelasting is nog een tweede berekening van de voorgrondgeurbelasting gemaakt, gebaseerd op de maximaal planologisch toegestane situatie van de veehouderij aan de Ypeloweg 43.

Uit de berekening volgt dat de hoogste voorgrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied 4,8 OU_E/m³ bedraagt. Het woon- en leefklimaat qua voorgrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied is volgens de berekening en de gegevens uit tabel 1 als 'redelijk goed' te kwalificeren.

In afbeelding 4.2 is de geurbelasting vanwege de veehouderij aan de Ypeloweg 43 in de maximale planologisch toegestane situatie op alle berekende punten weergegeven. De ingevoerde gegevens zijn te vinden in bijlage 1.

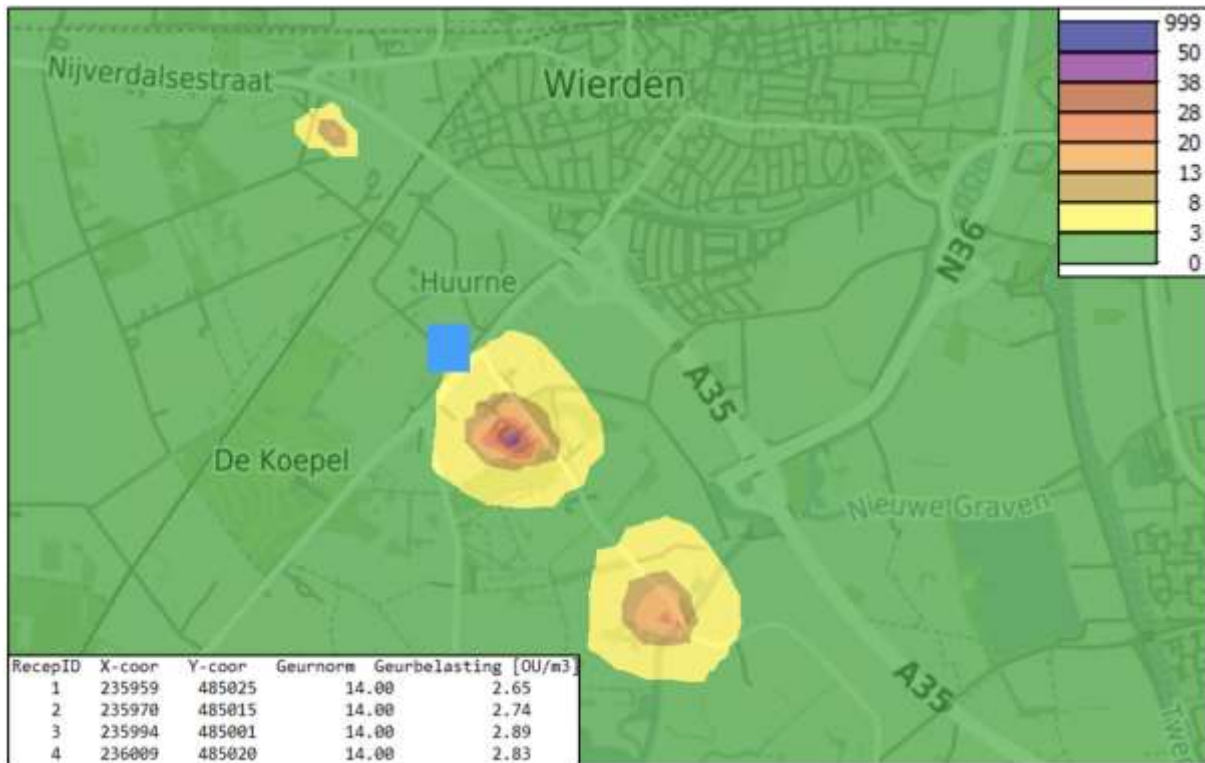
Geur gevoelige locaties:					
Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	1	235 959	485 025	14,0	4,2
3	2	235 970	485 015	14,0	4,4
4	3	235 994	485 001	14,0	4,8
5	4	236 009	485 020	14,0	4,6

Afbeelding 4.2 Resultaten voorgrondgeurbelasting maximale situatie (Bron: V-stacks vergunning)

4.2 Achtergrondgeurbelasting

Om de achtergrondgeurbelasting op de woningen in het plangebied te berekenen en te achterhalen, zijn gegevens vanuit de milieudossiers over de relevante intensieve veehouderijen (met OU-dieren) rondom de

woningen ingezien. De relevante veehouderijen zijn eerder in paragraaf 3.2 genoemd. De gegevens van de betreffende veehouderijen zijn in bijlage 2 opgenomen. In onderstaande afbeelding zijn de geurcontouren van de achtergrondgeurbelasting rondom het plangebied (rode ster) weergegeven.

Afbeelding 4.3 Geurcontouren achtergrondgeurbelasting (plangebied blauwe kader) (Bron: V-Stacks gebied)

Uit bovenstaande afbeelding wordt duidelijk dat de achtergrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied tussen de 0,0 en 3,0 OU_E/m³ bedraagt. In de afbeelding zijn ook de gehanteerde toetspunten met de berekende achtergrondgeurbelasting weergegeven.

De berekende achtergrondgeurbelasting voor het plangebied bedraagt ten hoogste 2,83 OU_E/m³. Het woon- en leefklimaat qua achtergrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied is volgens de berekening en de gegevens uit tabel 1 als 'goed' te kwalificeren.

Bij het beoordelen van het woon- en leefklimaat bestaat de volgende vuistregel: de voorgrondgeurbelasting is maatgevend als die tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. In deze situatie is de voorgrondgeurbelasting maatgevend en is het woon- en leefklimaat te kwalificeren als 'goed'.

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE

BJZ.nu heeft een geuronderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van de realisatie van 10 woningen in het buitengebied van Wierden.

Ten behoeve van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is onderzocht of ter plaatse van de woningen sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat. In voorliggend onderzoek is zowel gekeken naar de voor- als naar de achtergrondgeurbelasting.

Tussen de woningen en de getoetste veehouderijen bevinden zich meerdere geurgevoelige gebouwen. Het plan is dan ook niet maatgevend voor de veehouderijen in de omgeving, waardoor er geen sprake is van aantasting van de planologische rechten van de getoetste veehouderijen.

Beoordeling woon- en leefklimaat

Om het woon- en leefklimaat te kunnen beoordelen is zowel de voor- als de achtergrondgeurbelasting berekend. Vanwege de veehouderij aan de Ypeloweg 43 bedraagt de voorgrondgeurbelasting ten hoogste 3,0 OU_E/m^3 ter plaatse van een woning. Het woon- en leefklimaat qua voorgrondgeurbelasting ter plaatse van te realiseren woningen is volgens de berekening en de gegevens uit tabel 1 als 'goed' te kwalificeren.

In de maximale planologische situatie bedraagt de voorgrondgeurbelasting ten hoogste 4,8 OU_E/m^3 ter plaatse van een woning. Het woon- en leefklimaat qua voorgrondgeurbelasting ter plaatse van te realiseren woningen is volgens de berekening en de gegevens uit tabel 1 als 'redelijk goed' te kwalificeren.

De achtergrondgeurbelasting bedraagt ten hoogste 2,83 OU_E/m^3 . Volgens tabel 1 is het woon- en leefklimaat qua achtergrondgeurbelasting ter plaatse van de woningen te kwalificeren als 'goed'.

Bij het beoordelen van het woon- en leefklimaat bestaat de volgende vuistregel: de voorgrondgeurbelasting is maatgevend als die tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. In deze situatie is de voorgrondgeurbelasting maatgevend en is het woon- en leefklimaat te kwalificeren als 'goed'.

Aan het bevoegd gezag (gemeente Wierden) is de afweging of het woon- en leefklimaat ter plaatse van de woningen aanvaardbaar wordt geacht.

BIJLAGEN BIJ HET ONDERZOEK

Bijlage 1 Berekening voorgrondgeurbelasting

Naam van de berekening: Voorgrondgeurbelasting, Rijssens

Gemaakt op: 2023-05-11 16:36:41

Rekentijd: 0:00:27

Naam van het bedrijf: Wierden, Ypeloweg 43

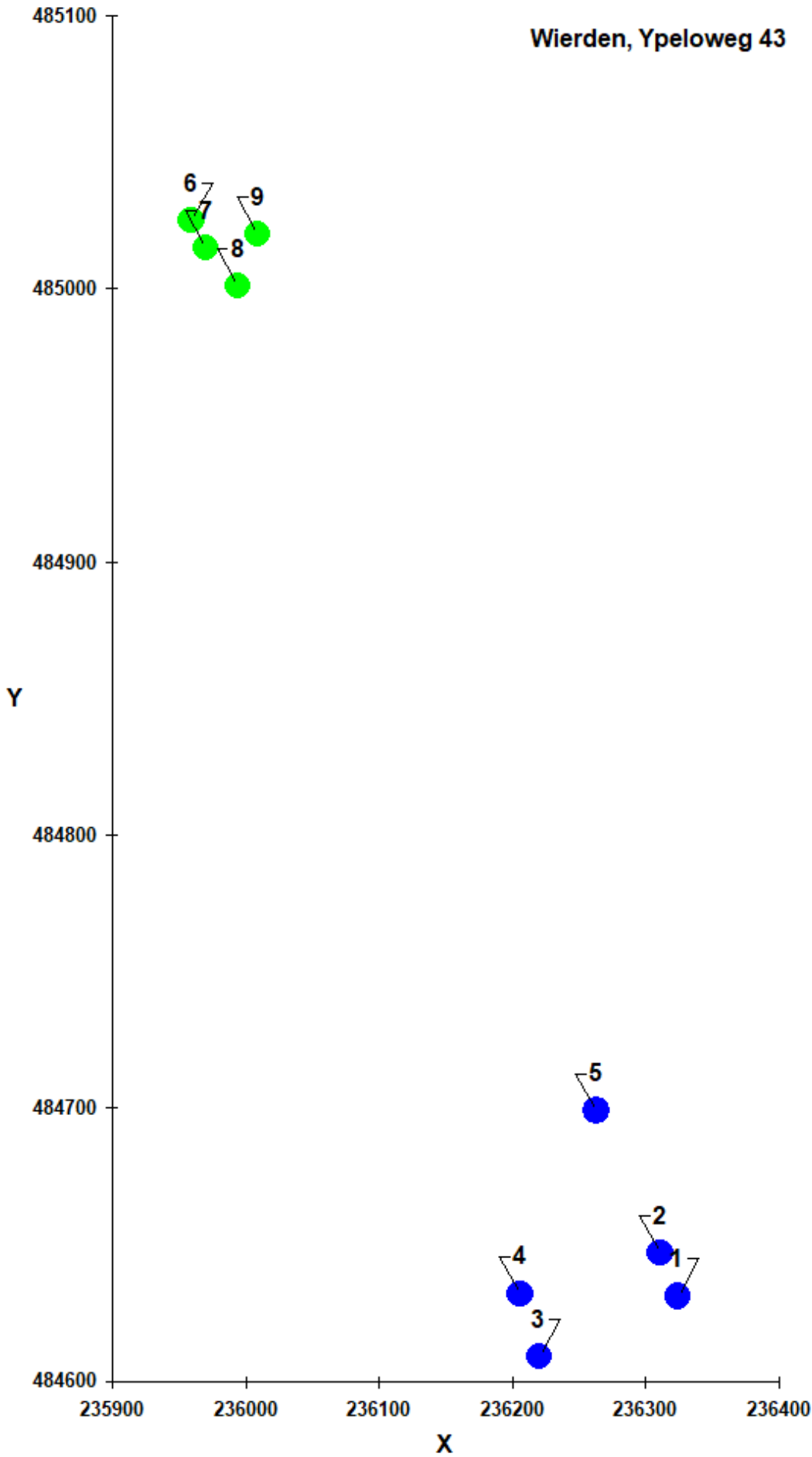
Berekende ruwheid: 0,177 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	1	236 324	484 631	5,5	0,6	4,00	4 962	3,9
2	2	236 311	484 647	5,5	0,6	4,00	4 962	3,9
3	3	236 220	484 609	1,5	3,1	1,00	9 393	3,9
4	4	236 206	484 632	4,5	2,8	4,70	19 246	4,5
5	5	236 263	484 699	5,5	0,6	4,00	4 962	3,9

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
6	1	235 959	485 025	14,0	2,6
7	2	235 970	485 015	14,0	2,8
8	3	235 994	485 001	14,0	3,0
9	4	236 009	485 020	14,0	2,8

Naam van de berekening: Voorgrondgeurbelasting Rijssense

Gemaakt op: 2026-04-21 11:10:05

Rekentijd: 0:00:22

Naam van het bedrijf: Wierden, Ypeloweg 43 extra

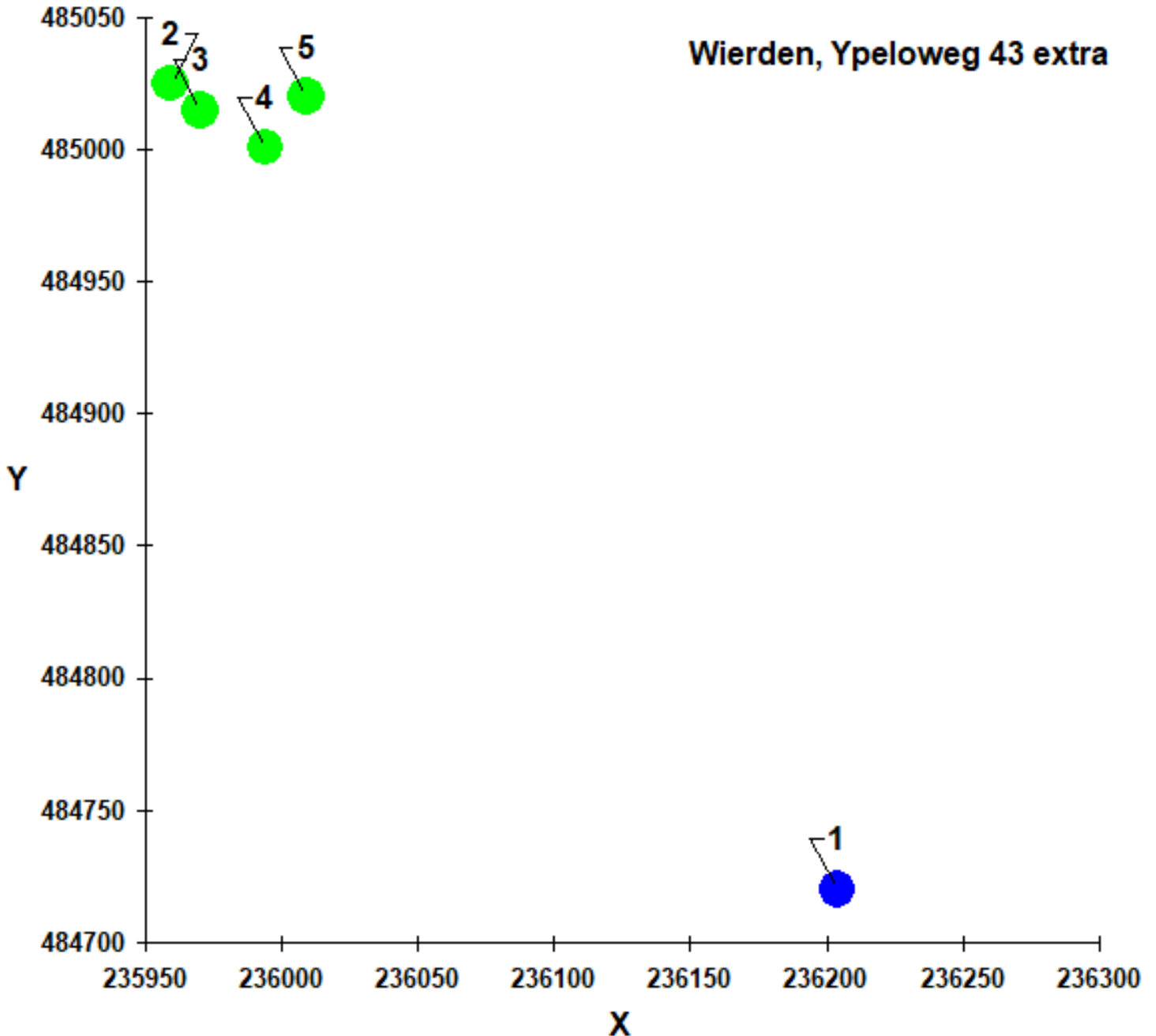
Berekende ruwheid: 0,177 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	1	236 204	484 720	6,0	0,5	4,00	43 525	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	1	235 959	485 025	14,0	4,2
3	2	235 970	485 015	14,0	4,4
4	3	235 994	485 001	14,0	4,8
5	4	236 009	485 020	14,0	4,6

Bijlage 2 Berekening achtergrondgeurbelasting

Adres	IDNR	X_COORD	Y_COORD	EP-hoogte	GemGeb	EP-bindiam	EP-uittree	E-Vergund	E-MaxVerg
Ypeloweg 43	1	236324	484631	5.5	3.9	0.6	4	4962	4962
	2	236311	484647	5.5	3.9	0.6	4	4962	4962
	3	236220	484609	1.5	3.9	3.1	1	9393	9393
	4	236206	484632	4.5	4.5	2.8	4.7	19246	19246
	5	236263	484699	5.5	3.9	0.6	4	4962	4962
Ypeloweg 39	6	236965	483819	8.5	4.7	0.45	4	2070	2070
	7	236940	483797	9.9	3.5	2.03	1.41	8533	8533
	8	236942	483763	9.5	6	0.63	4	27566	27566
Ypeloweg 22	9	236272	484920	6	5	0.5	4	1852	1852
Ten Cateweg 18	10	235354	486087	4	4.1	0.5	4	5750	5750

IDNR	X	Y	NORM_OU
1	235959	485025	14
2	235970	485015	14
3	235994	485001	14
4	236009	485020	14

Naam van de berekening: Achtergrondgeurbelasting Rijssensestraat 118, Wierden

Gemaakt op: 4-21-2026 11:25:50

Rekentijd : 0:08:26

Naam van het gebied: Achtergrondgeurbelasting, Rijssensestraat 118

Berekende ruwheid: 0,28 m

Meteo station: Nvt

Rekenuren: 10

Bronbestand: G:\Projecten Ow\Wierden\Wierden, Rijssensestraat 118\Onderzoeken\Geur\Versie april 2026\Geurbronnen.dat

Receptorbestand: G:\Projecten Ow\Wierden\Wierden, Rijssensestraat 118\Onderzoeken\Geur\Versie april 2026\GGO.dat

Resultaten weggeschreven in: G:\Projecten Ow\Wierden\Wierden, Rijssensestraat 118\Onderzoeken\Geur\Versie april 2026

Rasterpunt links onder x: 233684 m

Rasterpunt links onder y: 483021 m

Gebied lengte (x): 6000 m , Aantal gridpunten: 50

Gebied breedte (y): 6000 m , Aantal gridpunten: 50

